

Kirjastojen rooli avoimen tiedon ja niukkeneuvien resurssien yhteiskunnassa

Kirjastoverkkopäivät 20.10 2015 / Jukka Relander

Julkinen palvelu

- Kirjastot on rakastetuin julkinen palvelu
- Tavoittavuus hyvä - keskimäärin jokainen suomalainen käy kirjastossa joka kolmas viikko
- Kirjastoja halutaan puolustaa: on helpompaa lakkauttaa valtio kuin yksittäinen helsinkiläinen kirjasto

Kirjastojen maailma

- Kehittyvä maailma vs. länsi
- Euroopan kirjastovyöhykkeet: Pohjoinen, etelä, itä

Kirjastojen muuttuva käyttö

Going to the library

What my parents think I do

What professors think I do

What library people think I do

What my friends think I do

What I think I'll do

What I actually do

Kirjaston määritelmä lavenee

- Kirjastot avoimia asiakkaidensa tulkinnoille
- Kirjastot ovat aktiivisempia ja innovatiivisempia kuin koskaan
- Uuden käyttötavat, muuttuva suhde toimintaympäristöön
- Kirjastoammattilainen introvertista ekstroveriksi

Kirjasto ja ajankohtaiset teemat

- Norja: kirjastolaki velvoittaa järjestämään keskustelutilaisuuksia
- Ruotsi: Kirjastot kirjojen jälkeen?
- Tanska: Itsepalvelukirjastot

Kirjaston identiteetti kiinni kirjassa

- Toisaalta: joka toisen kirjastokäynnin syy muussa kuin lainauksessa
- Aineiston digitalisoituminen lisää etäkäyttöä
- Toisaalta: en osaa kuvitella, miten puolustaisin kirjattoman kirjaston rahoitusta

Julkinen rahoitus

Rahoitus ei ainakaan kasva

- Suuri lama jatkunut julkisella puolella 1995:sta asti
- 2008-09 finanssikriisi
- Muuttuneet poliittiset suhdanteet
- Väestön ikääntyminen

?

Kirjaston kuolema?

Kansainvälinen kirjastokeskustelu

- Afrikka: access to information
- Ifla: world intellectual property
- Eblia: copyright exeption

Kirjastojen rooli 1

- Pääsy tietoon vs. ihmisten kokoaminen tarinan äärelle
- Tarinan monimediaisuus
- Tarinallisuus yhdistää kaikkia kirjasto-maanosia

Kirjastojen rooli 2

- Aktiivinen osa kansalaisyhteiskuntaa
- Informaation välittäjän lisäksi myös sen tuottaja
- Tapahtumien ja tapahtumisen alusta
- Fasilitoija

Kirjastoverkko

- Perinne: kirjastot siellä, missä päivänsä viettävät ne, jotka eivät ole töissä
- Liikenteen solmukohtat?
- Vanha ostari vs. keskoprismahärpäke

Olemassaolokysymyksiä

- Suosio, legitimeetti
- rahoituksen jatkuvuus
- Eläminen ajassa